

အခြေခံအားဖြင့် အလေးချိန် အခေါ်အဝေါ်များ၊
 ၎င်းတို့နှင့် ညီမျှသည့် အင်္ဂလိပ်စကား၊ ဥပမာပရစ် အလေးချိန်များ ၇၂
 • အလေးချိန် ယူနစ်ချင်း ပြောင်းလဲတွက်ချက်ပုံစံများ (အကျဉ်းချုပ်) ၇၄
 • မြန်မာအလေးချိန်၊ အင်္ဂလိပ်အလေးချိန်နှင့် မက်ထရစ်စနစ် အလေးချိန်တို့၏ ညီမျှခြင်းများ (အကျဉ်းချုပ်) ၇၆
 • အလေးချိန် နှိုင်းယှဉ်တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီးလောင်းများ (Ready Reckoner) [မြန်မာအလေးချိန်-အင်္ဂလိပ်အလေးချိန် (Avoirdupois) - အင်္ဂလိပ်အလေးချိန် (Avoirdupois) - ဥပမာပရစ် အလေးချိန်တို့၏ အပြန်အလှန် တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီးလောင်းများ] ၇၈

■ စာရေးသူ၏ နိဒါန်းစကား ၈
 ■ အညွှန်း ၁၀

အပိုင်း (က) ရေတွက်ခြင်း၊ ရေတွက်ပုံနှင့် ယူနစ်များ

ယူနစ်များကဏ္ဍ

- ယူနစ်တို့၏ အရေးပါမှု ၃
- ရေတွက်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော ပါဠိ၊ မြန်မာ ကိန်းသင်္ချာနှင့် အနောက်တိုင်း အခေါ်အဝေါ်များ ၄
- ရှေးဟောင်းပေစာ၊ ပုရပိုက်စာတို့တွင် တွေ့ရသော မြန်မာအလေးချိန်၊ အလျား၊ အခြင်အတွယ်၊ ယူနစ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အတိုကောက်သင်္ကေတအချို့ ၁၁
- နိုင်ငံအသီးသီးတွင် သုံးစွဲသည့် ငွေကြေးများနှင့် ရေတွက်ပုံများ ၂၇
- အင်္ဂလိပ်စနစ် သို့မဟုတ် အင်ပီးရီရယ်လ်ယူနစ်များ ခေါ် အင်ပါယာဆိုင်ရာ ယူနစ်များနှင့် မက်ထရစ်ယူနစ် ခေါ် နိုင်ငံတကာစံစနစ် SI ယူနစ်များ ၃၇
- အမေရိကန်တို့၏ ထုံးတမ်းအစဉ်အလာ သုံးစွဲသည့်ယူနစ်များ ၄၃

အပိုင်း (ခ) မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာသုံး အလေးချိန် ယူနစ်များ၊ စံနှုန်းများ၊ နှိုင်းယှဉ်ချက်များ၊ တွက်နည်းများ

အလေးချိန်ကဏ္ဍ

- ရှေးခေတ် မြန်မာသုံး အလေးချိန် ၆၃
- ယခုခေတ် မြန်မာသုံး အလေးချိန် ၆၅

- နိုင်ငံတော် အသုံးပြုသည့် အလေးချိန် အခေါ်အဝေါ်များ၊ ၎င်းတို့နှင့် ညီမျှသည့် အင်္ဂလိပ်စကား၊ ဥပမာပရစ် အလေးချိန်များ ၇၂
- အလေးချိန် ယူနစ်ချင်း ပြောင်းလဲတွက်ချက်ပုံစံများ (အကျဉ်းချုပ်) ၇၄
- မြန်မာအလေးချိန်၊ အင်္ဂလိပ်အလေးချိန်နှင့် မက်ထရစ်စနစ် အလေးချိန်တို့၏ ညီမျှခြင်းများ (အကျဉ်းချုပ်) ၇၆
- အလေးချိန် နှိုင်းယှဉ်တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီးလောင်းများ (Ready Reckoner) [မြန်မာအလေးချိန်-အင်္ဂလိပ်အလေးချိန် (Avoirdupois) - အင်္ဂလိပ်အလေးချိန် (Avoirdupois) - ဥပမာပရစ် အလေးချိန်တို့၏ အပြန်အလှန် တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီးလောင်းများ] ၇၈

အပိုင်း (ဂ) မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာသုံး အခြင်အတွယ် ယူနစ်များ၊ စံနှုန်းများ၊ နှိုင်းယှဉ်ချက်များ၊ တွက်နည်းများ

အခြင်အတွယ်များကဏ္ဍ

- မြန်မာမင်းများလက်ထက် စပါး၊ ဆန်နှင့် ကောက်ပဲသီးနှံများ ခြင်တွယ်ပုံ ၁၁၃
- မြန်မာ့ရိုးရာ စပါးချင်တွက်နည်း (ဝါ) ခြင်တွယ်နည်းများ ၁၁၄
- မြန်မာသုံး အခြင်အတွယ်စံနှုန်းများ ၁၁၇
- အင်္ဂလိပ်သုံး အခြင်အတွယ်စံနှုန်းများ ၁၁၈
- ဥပမာပရစ် သုံး အခြင်အတွယ်စံနှုန်းများ ၁၂၀
- မြန်မာအခြင်အတွယ်၊ မက်ထရစ်အခြင်အတွယ်နှင့် အင်္ဂလိပ်အခြင်အတွယ် ညီမျှခြင်းများ (အကျဉ်းချုပ်) ၁၂၁
- အခြင်အတွယ်နှိုင်းယှဉ်တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီးလောင်းများ (Ready Reckoner) [မြန်မာအခြင်အတွယ် - အင်္ဂလိပ်အခြင်အတွယ် (အရည်/အခြောက်) - ဥပမာပရစ်အတွယ်တို့၏ အပြန်အလှန် တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီးလောင်းများ] ၁၂၂

အပိုင်း (ဃ) မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာသုံး အလျားအတိုင်းအတာ ယူနစ်များ၊ စံနှုန်းများ၊ နှိုင်းယှဉ်ချက်များ၊ တွက်နည်းများ

အလျားကဏ္ဍ

- မြန်မာသုံး အလျားအတိုင်းအတာ (ရှေးခေတ်သုံး) ၁၄၀
- အင်္ဂလိပ်သုံး အလျားအတိုင်းအတာ ၁၄၂
- ရေကြောင်းလမ်း အတွာအဝေး တိုင်းတာသည့်အရှည်တိုင်း ယူနစ်များ ၁၄၄

- မြန်မာအလျားအတိုင်းအတာ၊ ဥပမာပရစ်အလျားအတိုင်းအတာနှင့် အင်္ဂလိပ်အလျားအတိုင်းအတာတို့၏ ညီမျှခြင်းများ (အကျဉ်းချုပ်) ၁၄၇
- အလျားနှိုင်းယှဉ်တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီးလောင်းများ (Ready Reckoner) [မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်-ဥပမာပရစ် အလျားအတိုင်းအတာတို့၏ အပြန်အလှန် တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီး လောင်းများ] ၁၄၈

အပိုင်း (င) မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာသုံး ဧရိယာ အတိုင်းအတာ ယူနစ်များ၊ စံနှုန်းများ၊ နှိုင်းယှဉ်ချက်များ၊ တွက်နည်းများ

ဧရိယာကဏ္ဍ

- မြန်မာသုံး ဧရိယာ အတိုင်းအတာ ၁၇၅
- အိန္ဒိယသုံး ဧရိယာ အတိုင်းအတာ ၁၇၇
- တရုတ်သုံး ဧရိယာ အတိုင်းအတာ ၁၇၇
- အင်္ဂလိပ်သုံး ဧရိယာ အတိုင်းအတာ ၁၇၈
- ဥပမာပရစ် သုံး ဧရိယာ အတိုင်းအတာ ၁၇၉
- မြန်မာဧရိယာအတိုင်းအတာ၊ မက်ထရစ်ဧရိယာအတိုင်းအတာနှင့် အင်္ဂလိပ်ဧရိယာအတိုင်းအတာတို့၏ ညီမျှခြင်းများ (အကျဉ်းချုပ်) ၁၈၁
- ဧရိယာ နှုန်းယှဉ်တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီး လောင်းများ (Ready Reckoner) [မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်-ဥပမာပရစ် ဧရိယာတို့၏ အပြန်အလှန် တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီး လောင်းများ] ၁၈၂

အပိုင်း (စ) မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာသုံး ထုထည်အတိုင်းအတာယူနစ်များ၊ စံနှုန်းများ၊ နှိုင်းယှဉ်ချက်များ၊ တွက်နည်းများ

ထုထည်ကဏ္ဍ

- မြန်မာသုံး ထုထည်အတိုင်းအတာ (ရှေးခေတ်သုံး) ၂၁၅
- အင်္ဂလိပ်သုံး ထုထည်အတိုင်းအတာ ၂၁၆
- ဥပမာပရစ် သုံး ထုထည်အတိုင်းအတာ ၂၁၇
- မြန်မာထုထည်အတိုင်းအတာ၊ ဥပမာပရစ်ထုထည်အတိုင်းအတာနှင့် အင်္ဂလိပ်ထုထည်အတိုင်းအတာတို့၏ ညီမျှခြင်းများ (အကျဉ်းချုပ်) ၂၁၉
- ထုထည် နှိုင်းယှဉ် တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီး လောင်းများ (Ready Reckoner) [မြန်မာ-အင်္ဂလိပ်-ဥပမာပရစ် ထုထည်ယူနစ်တို့၏ အပြန် အလှန် တွက်ချက်ပုံနှင့် အသင့်တွက်ပြီး လောင်းများ] ၂၂၀

အပိုင်း (ဆ) အထွေထွေ တွက်ချက်မှုများ

- အမေရိကန် အတိုင်းအတာနှင့် မက်ထရစ် အတိုင်းအတာ နှိုင်းယှဉ်ချက် ၂၅၂
- မက်ထရစ် အတိုင်းအတာနှင့် အမေရိကန် အတိုင်းအတာ နှိုင်းယှဉ်ချက် ၂၅၇
- ငွေကြေးအခေါ်အဝေါ်၊ အခြေခံယူနစ်နှင့် သုံးစွဲသည့် တိုင်းပြည်များ ၂၅၉
- မြန်မာသုံး ရွှေအလေးချိန် အခေါ်အဝေါ်၊ ဇေယျာပုံနှင့် ရေတွက်ပုံ ၂၆၄
- ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်မျက်ရတနာနှင့် ပုလဲအလေးချိန်များ (နိုင်ငံတကာသုံး) ၂၆၆
- စိန်အလေးချိန်များ စနစ်များ ၂၆၇
- သစ်ကို တိုင်းတာတွက်ချက်နည်းများ ၂၆၈
- သီးနှံများ၏ အမည်များ၊ တစ်တင်းနှင့် ညီမျှသော မြန်မာအလေးချိန်၊ အင်္ဂလိပ် အလေးချိန်နှင့် မက်ထရစ် အလေးချိန် ၂၇၆
- ကောက်ပဲသီးနှံအမျိုးမျိုးတို့၏ တစ်တင်းနှင့် ညီမျှသော အလေးချိန်၊ အလေးချိန် တစ်ယူနစ်နှင့် ညီမျှသော တင်းအရေအတွက် ၂၈၀
- မြန်မာဆန် အခြင်အတွယ်နှင့် ညီမျှသော အလေးချိန်၊ အလေးချိန် တစ်ယူနစ်နှင့် ညီမျှသော တင်းအရေအတွက် ၂၈၆
- အခြားတွက်ချက်မှုများ ၂၈၇
- စက္ကူအမျိုးမျိုး၏ အရွယ်အစားနှင့် အလေးချိန် ၂၈၈
- ဝင်တီဂရိတ်နှင့် ဖာရင်ဟိုက် အပူချိန်ယူနစ်များ ၂၉၀
- လျှပ်စစ်ဓာတ်အား တိုင်းတာပုံ ၂၉၂
- ဝရင်းနှစ် စံတော်ချိန် မွန်းတည့်ချိန်ရှိ ကမ္ဘာတိုင်းပြည် အသီးသီး၏ စံတော်ချိန်များ ၂၉၃

အပိုင်း (ဇ) မြန်မာ့လယ်ယာထွက်ကုန်ပစ္စည်းရောင်းဝယ်ရေးမှ ဝယ်ယူ၊ ကြိတ်ခွဲ၊ မှမ်းမံတင်ပို့ ရောင်းချခဲ့သော စပါး၊ ဆန်၊ ဆန်ထွက်ပစ္စည်းနှင့် အခြားသီးနှံများ၊ ၎င်းတို့၏ စံနှုန်းများနှင့် အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းများ

- ဝယ်ယူခဲ့သော စပါးအမျိုးအစားများ ၂၉၈
- မြန်မာ့စပါး အရည်အသွေး သတ်မှတ်ချက်များ ၃၀၀
- နိုင်ငံပိုင် ဆန်စက်များ၊ နဝလီဖြင့် ကြိတ်ခွဲခဲ့သည့် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ဆန်စက်များနှင့် ၎င်းတို့၏ စက်ကြိတ်အင်အား (၈ နာရီ/ဆန်တန်) ၃၀၁
- ပြည်ပဈေးကွက်ဝင် ဧည့်မထ ၂၅ ဖုတ်ဆန် ကြိတ်ထွက်နှုန်း နမူနာပြ တွက်ချက်ပုံ ၃၀၂
- ဆန်ကြိတ်ထွက်နှုန်းနှင့် ပတ်လည်အထွက်နှုန်း တွက်ချက်ပုံ ၃၀၄

- အစီအစဉ် ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် အလေးချိန် ကွာခြားမှုကို တွက်ချက်ရန် ပုံသေနည်း ၃၀၆
- ဆန်အရည်အသွေး၊ စက်ကြိတ်အဆင့်အတန်းအလိုက် ကြိတ်ထွက်နှုန်းများ ၃၀၉
- ဆန်အဆင့်အတန်း၊ ခွဲခြားခြင်းနှင့် အရည်အသွေး သတ်မှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ အခေါ်အဝေါ် အသုံးအနှုန်းများနှင့် ရှင်းလင်းချက် ၃၁၁
- စက်ကြိတ် အဆင့်အတန်း ၃၁၄
- စပါး၊ ဆန်နှင့် ဆန်ထွက်ပစ္စည်း အလေးချိန် သတ်မှတ်ချက် (ပို့ကုန်အတွက်) ၃၁၆
- မြန်မာ့ဆန် အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်း သတ်မှတ်ချက် ၃၁၇
- မြန်မာ့ဆန်ဖြူ အရည်အသွေး သတ်မှတ်ချက်အသစ် ၃၂၂
- စပါးတင်း ၁၀၀ ကြိတ်ခွဲလျှင် ကြိတ်ခွဲသည့် ဆန်အရည်အသွေးအလိုက် ထွက်ရှိမည့် ဆန်ကွဲအမျိုးအစား၊ အရေအတွက် ၃၂၆
- မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆန်ကွဲအမျိုးအစား အဆင့်အတန်း ခွဲခြားပုံ နည်းစနစ်ပြကားချပ် ၃၂၇
- ဆန်ကွဲနှင့် စွဲနု အရည်အသွေး သတ်မှတ်ချက် ၃၂၈
- မြန်မာနိုင်ငံမှ ဆန် တင်ပို့ရောင်းချခဲ့သည့်နိုင်ငံများ ၃၂၉
- မြန်မာ့ပဲအမျိုးမျိုး၏ မြန်မာအခေါ်၊ ရှေးကွက်အခေါ်နှင့် သိပ္ပံအခေါ်များ ၃၂၉
- မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချသည့် ပဲမျိုးစုံ၊ ပြောင်းဖူးစေ့၊ ဆီထွက်သီးနှံများ၊ ဆီကြိတ်ဖတ်များနှင့် တီရရွာန် အစားအစာ အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်း သတ်မှတ်ချက်ဆိုင်ရာ အခေါ်အဝေါ် အသုံးအနှုန်းများအတွက် အဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်းချက် ၃၃၂
- မြန်မာ့ပဲနှင့် အခြားသီးနှံများ အရည်အသွေး စံချိန်စံညွှန်းသတ်မှတ်ချက် ၃၃၃
- မြန်မာနှမ်းများ၏ အရည်အသွေး သတ်မှတ်ချက် ၃၄၀
- ဆီကြိတ်ဖတ်များ၏ အရည်အသွေး သတ်မှတ်ချက် ၃၄၀
- မြန်မာနိုင်ငံမှ ပဲ၊ ပြောင်း၊ နှမ်းနှင့် အခြားသီးနှံများ တင်ပို့ရောင်းချခဲ့သည့် ပြည်ပဈေးကွက်များ ၃၄၁
- ကျမ်းကိုးစာရင်း ၃၄၄